

Διαπανεπιστημιακό Δίκτυο
“Πολιτική Ανώτατης Εκπαίδευσης”
Higher Education Policy Network
HEPNet

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα
“Πολιτική Ανώτατης Εκπαίδευσης”
Master in Higher Education Policy
MA-HEP

Επιλογή-Σύνταξη Ύλης: **Διονύσης Κλάδης**,
Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου, μέλος του Διαπανεπιστημιακού
Δικτύου «Πολιτική Ανώτατης Εκπαίδευσης»

ISSN: 2408-0152

Πανεπιστήμιο
Πατρών

Πανεπιστήμιο
Αιγαίου

Πανεπιστήμιο
Πελοποννήσου

InfoNews

Ενημερωτικό Δελτίο Για την Ανώτατη Εκπαίδευση στην Ευρώπη και στον Κόσμο

No. 1

Μάρτιος 2015

Οι στόχοι μας

Η δημιουργία ενός Ενημερωτικού Δελτίου για την Ανώτατη Εκπαίδευση στην Ευρώπη και στον Κόσμο προέκυψε από την ανάγκη συνοπτικής και εύληπτης αποτύπωσης των εξελίξεων αλλά και όσων σημαντικών συμβαίνουν στην τρέχουσα πραγματικότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης έξω και πέρα από τα σύνορα της πατρίδας μας.

Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Διαπανεπιστημιακού Δικτύου “Πολιτική Ανώτατης Εκπαίδευσης” (“Higher Education Policy Network”) που δημιουργήθηκε το φθινόπωρο του 2011 από δύο Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών (το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία), ένα Τμήμα του Πανεπιστημίου Αιγαίου (το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης) και ένα Τμήμα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής). Στα περισσότερα από τρία χρόνια λειτουργίας του, το Δίκτυο έχει αναπτύξει πολλαπλές δραστηριότητες στο χώρο της πολιτικής της ανώτατης εκπαίδευσης (www.hepnet.upatras.gr). Μεταξύ των πρωτοβουλιών του Δικτύου περιλαμβάνεται και η δημιουργία Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Πολιτική Ανώτατης Εκπαίδευσης, το οποίο προβλέπεται να αρχίσει να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2015-16. Το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο φιλοδοξεί μεταξύ άλλων να αποτελέσει ένα από τα ουσιώδη εργαλεία που θα χρησιμεύσουν στην πληρέστερη δυνατή ενημέρωση και εξοικείωση των φοιτητών του ανωτέρω μεταπτυχιακού προγράμματος με το σύγχρονο ευρωπαϊκό περιβάλλον ανώτατης εκπαίδευσης. Βεβαίως, το Ενημερωτικό Δελτίο απευθύνεται γενικότερα και σε όσους ενδιαφέρονται για τα συμβαίνοντα σήμερα στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ευρώπη και στον Κόσμο.

Το Ενημερωτικό Δελτίο θα χρησιμοποιήσει στοιχεία από τις πιο σημαντικές διεθνείς ηλεκτρονικές πηγές ενημέρωσης στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες από αυτές:

- ACA Newsletter (Academic Cooperation Association),
- EUA Newsletter (European University Association),
- ESU “The Student Voice” (European Students’ Union),
- OECD “What’s New from OECD”,
- University World News,
- Times Higher Education.

Και δυο λόγια για το τι δεν θα είναι το Ενημερωτικό Δελτίο. Δεν θα είναι βήμα διαλόγου, μελέτης και προβληματισμού πάνω στα ζητήματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Εντούτοις, θα περιλαμβάνει αναφορές σε σκέψεις και προβληματισμούς που αφορούν συναφή ζητήματα που θα έχουν δημοσιευτεί στις πηγές μας. Το κλειδί όμως βρίσκεται στον τρόπο παρουσίασης της συναφούς πληροφορίας στο Δελτίο που θα είναι συνοπτικός και εύληπτος. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό δεν θα υπάρχουν αναλύσεις. Θα υπάρχουν όμως παραπομπές σε σχετικές αναλύσεις και περαιτέρω εμπάθυνση καθώς επίσης και σχετικές υπερ-συνδέσεις. Τέλος, το Ενημερωτικό Δελτίο δεν θα αναφέρεται σε στοιχεία του ελληνικού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης παρά μόνο στο βαθμό που αυτά συνδέονται με συναφή στοιχεία του ευρωπαϊκού και διεθνούς χώρου.

Περιεχόμενα

1. Καθ' οδόν προς τη Σύνοδο των Υπουργών Παιδείας του Ευρωπαϊκού χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης στο Ερεβάν της Αρμενίας τον Μάιο 2015.....	4
2. Οι θέσεις των Ευρωπαίων Φοιτητών (ESU – European Students' Union) πάνω σε κρίσιμα ζητήματα (πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση – Δίδακτρα – Student Centred Learning)	4
3. Ακαδημαϊκή ελευθερία και εξουσία	6
4. Η Ευρωπαϊκή Ανώτατη Εκπαίδευση απέναντι σε μια καινούρια εμπορική συμφωνία: Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)	7
5. The 9th European Quality Assurance Forum.....	8
6. Πανεπιστήμια, διδακτορικές σπουδές και Περιφερειακή Ανάπτυξη	9
7. Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, Έρευνα και Καινοτομία	9
8. Χρηματοδότηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης.....	10
9. Πρακτικός οδηγός για διεθνή κοινά προγράμματα σπουδών	11
10. Η αυτόματη αναγνώριση τίτλων σπουδών επί τάπητος στην Ευρώπη	11
11. Το U-Multirank για τη Διεθνοποίηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης	12
12. Πρώτα συμπεράσματα από τη συμμετοχή των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων στο U-Multirank	12
13. Ένα καινούριο Global Ranking κάνει την εμφάνισή του.....	12
14. Είναι οι νέοι σήμερα περισσότερο μορφωμένοι από τους γονείς τους;	13
15. Πολιτικές για την αντιμετώπιση του φαινομένου του Brain Drain.....	13
16. Προβλήματα και προοπτικές της Αφρικανικής Ανώτατης Εκπαίδευσης	14
17. Κίνα: Αντιφάσεις στην πολιτική Ανώτατης Εκπαίδευσης	15
18. ΗΠΑ: μια νέα σελίδα για την Αμερικανική Ανώτατη Εκπαίδευση;	15
19. ΗΠΑ: σχέδιο νόμου για ένα νέο σύστημα «Διαβάθμισης (“Rating”) των Αμερικανικών Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης.....	16
20. ΗΠΑ: οφέλη στην Οικονομία των ΗΠΑ και στην ευημερία των Αμερικανικών Πανεπιστημίων από την παρουσία ξένων φοιτητών	16
21. Γερμανία: περί αδιαφανών ερευνητικών συνεργασιών μεταξύ Γερμανικών Πανεπιστημίων και Βιομηχανίας και Επιχειρήσεων	17
22. Δανία: υποτροφίες και δάνεια στους φοιτητές των λοιπών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	17
23. Δανία: ανάλυση κόστους-οφέλους για την οικονομία της Δανίας από την παρουσία ξένων φοιτητών.....	18
24. Ελβετία: μια καινούρια αρχή για το σύστημα Ανώτατης Εκπαίδευσης	18
25. Πολωνία: οι στόχοι για τη διεθνοποίηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης.....	19
26. Ισπανία: σε αναζήτηση μιας νέας διάρθρωσης σπουδών στην Ισπανική Ανώτατη Εκπαίδευση	19
27. Ελλάδα: εξωτερική αξιολόγηση της Ελληνικής Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ) από την ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education).....	20

1. ΚΑΘ' ΟΔΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΕΡΕΒΑΝ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ ΤΟΝ ΜΑΪΟ 2015

Όπως είναι γνωστό, η επόμενη Σύνοδος των Υπουργών Παιδείας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης θα πραγματοποιηθεί στην πρωτεύουσα της Αρμενίας Ερεβάν στις 14 και 15 Μαΐου 2015. Στους ιστότοπους του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (www.ehea.info) και της European University Association (www.eua.be) έχουν αναρτηθεί τα έξι πρώτα κείμενα που έχουν ετοιμαστεί από το Bologna Follow-Up Group (BFUG) τα οποία αποτελούν μέρος των εισηγήσεων που θα υποβληθούν στους Υπουργούς, τα δε αποτελέσματα της Συνόδου αναμένεται να αποτυπωθούν στο Ανακοινωθέν του Ερεβάν. Τα έξι αυτά κείμενα τα οποία μπορούν να αναζητηθούν στους δύο παραπάνω ιστότοπους, έχουν ως εξής:

- [Revision of the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area](#)
- [European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes](#)
- [Revision of the ECTS Users' Guide](#)
- [Report by the Mobility and Internationalisation Working Group](#)
- [Report by the EHEA Pathfinder Group on Automatic Recognition](#)
- [Report by the Structural Reforms Working Group](#)

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει το τελευταίο κείμενο (report on structural reforms) όπου αποτυπώνονται οι σκέψεις του Bologna Follow-Up Group για το μέλλον της Διαδικασίας της Μπολόνιας και του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Σημειώνεται παρεμπιπτόντως ότι η μεθεπόμενη Σύνοδος των Υπουργών Παιδείας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης θα πραγματοποιηθεί το 2018 στο Παρίσι (ενδεχομένως στη Σορβόνη) προκειμένου να συνδυαστεί με την συμπλήρωση 20 χρόνων από τη Διακήρυξη της Σορβόνης το 1998, η οποία λειτούργησε ως “ερέθισμα” για τη Διαδικασία της Μπολόνιας από την επόμενη χρονιά 1999.

Πηγές:

www.ehea.info

www.eua.be

2. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ESU – EUROPEAN STUDENTS' UNION) ΠΑΝΩ ΣΕ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΔΙΔΑΚΤΡΑ – STUDENT-CENTRED LEARNING)

Στην 67η συνεδρίασή του τον Νοέμβριο του 2014 στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν το Συμβούλιο της ESU (European Students' Union) συζήτησε καίρια ζητήματα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης όπως αυτά διαμορφώνονται σήμερα στο πλαίσιο και των μεγάλων στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([EU 2020 Strategy](#), [ET 2020 Strategy](#), [EU Modernisation Agenda for Higher Education](#)). Ιδιαίτερη σημασία έχουν τρία από τα ζητήματα που εμπεριέχονται στη σχετική [Ανακοίνωση-Απόφαση](#) του Συμβουλίου.

Το πρώτο από τα ζητήματα αυτά αφορά τις πολιτικές για διεύρυνση της πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση. Ως προς το σημείο αυτό η ανακοίνωση αποτελεί, στην ουσία, μια προτροπή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χρηματοδοτεί σχετικές πολιτικές των χωρών-μελών επισημαίνοντας τον στόχο για ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 40% των νέων στην ανώτατη εκπαίδευση. Παρατίθεται στη συνέχεια η σχετική παράγραφος της ανακοίνωσης.

National access plans are highlighted as one of the main success factors in achieving the attainment goals set out in the EU 2020 strategy and subsequently the ET 2020 strategy and the modernisation agenda. ESU calls on the European Union to financially support countries who wish to design such access plans and within the Bologna process design a methodology for how to support the creation and implementation of national access plans. ESU stresses the value of including student representatives as partners in the creation, implementation and evaluation stages of these plans. Additionally a follow-up recommendation supporting national access plans in the written follow-up to EU2020 would strengthen the work being done with this in the Bologna process. ESU emphasizes the need of the Commission to remind member states that the target for young people's attainment in higher education of 40% is a minimum target.

Το δεύτερο ζήτημα αφορά τις προθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προωθήσει τη γενίκευση της θεσμοθέτησης διδασκτρων στην ανώτατη εκπαίδευση. Παρατίθεται στη συνέχεια η σχετική παράγραφος της ανακοίνωσης.

It is our understanding that the Commission aims to promote tuition fees in the next period. We would strongly warn against this. Tuition fees are harmful for the access to higher education and would lead to a decrease in social mobility. By promoting tuition fees, the Commission is contributing to the increasing of student debt and could very easily drown out the good work that is being done to support education reforms. ESU would like to encourage the Commission to stop their involvement in issues beyond their competence, such as tuition fees. ESU sees free education as a public good and a public responsibility accessible for all.

Ιδιαίτερα πρέπει να σημειωθεί στο σημείο αυτό συναφής αναφορά της ESU στον ιστότοπό της (www.esu-online.org/news), η οποία παρατίθεται στη συνέχεια.

Too much attention has been given to the economic role of higher education. More should be done to promote it as a public responsibility and a public good. Investments in education should not be considered as targets in austerity measures.

Τέλος, το τρίτο ζήτημα αφορά την υλοποίηση του νέου παραδείγματος για student-centred learning. Παρατίθεται στη συνέχεια η σχετική παράγραφος της ανακοίνωσης.

Especially in the follow-up to ET2020, student-centred learning must be emphasised to assure the fundamental reform in higher education that we need to see. In addition to emphasising the importance of student-centred learning, additional funds must also be in place to effectively encourage comprehensive reform. Student-centred learning represents both a mind-set and a culture within a given higher education institution and is a learning approach broadly related to, and supported by, constructivist theories of learning. It is characterised by innovative methods of teaching which aim to promote learning in communication with teachers and other learners and which takes students seriously as active participants in their own learning, fostering transferable skills such as problem solving, critical thinking and reflective thinking.

Πηγή:
ESU, The Student Voice, Issue 10, December 2014

3. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

Η ηλεκτρονική έκδοση University World News δημοσίευσε στο τεύχος 355 στις 23 Φεβρουαρίου 2015 άρθρο των Michael Schwartz και William M Bowen με τίτλο [“Governance threats to academic freedom”](#), το οποίο αναφέρεται σε νοοτροπίες αλλά και σε φαινόμενα περιορισμού των ακαδημαϊκών ελευθεριών από τα κάθε μορφής συστήματα εξουσίας μέσα κι έξω από τα πανεπιστήμια. Στο άρθρο χρησιμοποιείται ο όρος “governance”, αλλά με ένα τέτοιο τρόπο που μάλλον παραπέμπει στην άσκηση εξουσίας παρά σε άσκηση απλής διοίκησης. Επίσης, το άρθρο έχει γραφεί με αφορμή συγκεκριμένα γεγονότα στις ΗΠΑ, εντούτοις όμως έχει σαφώς ευρύτερη εμβέλεια. Στη συνέχεια παρατίθενται χαρακτηριστικά αποσπάσματα από το άρθρο. Και πρώτα απ’ όλα, κάποιες αναφορές στη φύση της ακαδημαϊκής δουλειάς στο πανεπιστήμιο.

It is fair to reflect, from time to time, upon the nature of academic work. For those of us in the higher education “business”, it is fair to ask us a seemingly simple question: “Just what is it that you do in a university?”
A reasonable answer to that is this: Our purpose is to generate, follow and clarify ideas in order to create new knowledge, verify that knowledge, preserve that knowledge, transmit that knowledge, and to find new uses for that knowledge. Knowledge formation is what we do. And we do it in the sole institutional form that is dedicated to those purposes and to no others. We do it in universities. That doesn’t mean that ideas are not generated elsewhere in society; that would be a silly suggestion. It is only to say that universities are the only institutions charged solely with doing that work. We are in the knowledge biz.

Στη συνέχεια παρατίθενται αναφορές σε αντιλήψεις της εξουσίας-διοίκησης (εσωτερικής ή εξωτερικής) περί “χρήσιμων” και “μη χρήσιμων” σπουδών στα πανεπιστήμια και στο πώς οι αντιλήψεις αυτές αποτελούν παρέμβαση στις ακαδημαϊκές ελευθερίες τόσο των φοιτητών όσο και των καθηγητών τους.

But to suggest that the only things that are worthy of study and inquiry are those that lead directly to specific jobs and economic development (which we think does a profound disservice to students and their own economic futures), is to say at the same time that things such as “high culture”, other languages and their literatures, history in its broadest construction – those things are no longer of consequence in our civilisation.
And that would also be to say that the purpose of higher education is now less about education and much more about job training and skills development. And those points of view, therefore, are easily translatable into interference in the academic freedom of both students and their professors.

Τέλος, παρατίθενται αναφορές στην αντιδιαστολή μεταξύ της αυταρχικής εξουσίας-διοίκησης και στην ιδέα της συμμετοχικής-συλλογικής διοίκησης στα πανεπιστήμια.

One of the reasons that the idea of shared governance on campuses has become important is that it provides an opportunity to find and root out authoritarianism in any of its forms. That is especially important if one

understands that authoritarianism in any of its forms and origins, whether they be state governors, legislators or presidents, or for that matter faculty senators, serves as a direct blockage to the development of a variety of ideas and the growth of knowledge.

Authoritarianism is capable of limiting, perhaps even blocking totally, the right to dissent from the conventional wisdom in an institution that has, as a foundational principle, the right to dissent.

Academic freedom, when properly and narrowly construed, easily becomes threatened and then diminished for lack of vigilance over governance processes, whether they be endogenous or exogenous ones.

Αξίζει να σημειωθεί, τέλος, ότι ο Michael Schwartz και ο William M Bowen, μαζί με την Lisa Camp, είναι οι συγγραφείς του βιβλίου [“End of Academic Freedom: The coming obliteration of the core purpose of the university”](#).

Πηγή:

University World News Global Edition, Issue 355, 23 February 2015

4. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΕ ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ: TRANSATLANTIC TRADE AND INVESTMENT PARTNERSHIP (TTIP)

Δεκαπέντε σχεδόν χρόνια από την εποχή μιας ανάλογης συμφωνίας, της GATS (General Agreement on Trade in Services), στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, μια νέα εμπορική συμφωνία δημιουργεί προβληματισμούς και ανησυχίες στον χώρο της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης. Πρόκειται για τις διαπραγματεύσεις, αυτή τη φορά μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ, για τη σύναψη συμφωνίας με ονομασία [“Transatlantic Trade and Investment Partnership” \(TTIP\)](#), οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο 2015. Ήδη, ο 8ος γύρος των διαπραγματεύσεων ολοκληρώθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2015 και οι δύο τελευταίοι γύροι θα πραγματοποιηθούν πριν από τις καλοκαιρινές διακοπές του 2015.

Όπως και στην περίπτωση της GATS, το πρόβλημα είναι και πάλι η εξάλειψη των φραγμών στην ελεύθερη διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών, με το ερώτημα να είναι κατά πόσο αυτό θα έχει επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή ανώτατη εκπαίδευση ως δημόσιο αγαθό. Ήδη, η European University Association (EUA) εξέδωσε [σχετική ανακοίνωση](#) στις 30 Ιανουαρίου 2015 όπου εκφράζει τις ανησυχίες της για τις επιπτώσεις αυτές. Η βασική ανησυχία έγκειται ακριβώς στην ασάφεια ως προς τον ορισμό της “δημόσιας υπηρεσίας”. Κατά την EUA, το πρόβλημα έχει να κάνει με το γεγονός ότι η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικούς “παρόχους”, ενώ παράλληλα πολλά δημόσια ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης έχουν τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς πόρους. Εάν συνεπώς δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί ποιες από τις υπηρεσίες ανώτατης εκπαίδευσης μπορεί να υπόκεινται στους όρους της TTIP και ποιες όχι, η μόνη ασφαλής λύση, κατά την EUA, είναι να εξαιρεθεί εξ ολοκλήρου η ανώτατη εκπαίδευση από τις διαπραγματεύσεις. Παρατίθεται στη συνέχεια σχετική αναφορά στις αιτιάσεις της EUA.

According to EUA, it would cast into doubt the ability of elected national and regional authorities to determine the nature of their higher education provisions and in particular the right to adopt or maintain measures for educational services receiving public funding or state support. Also, it would create the pressing need to ensure that privately funded foreign providers meet the same quality and accreditation requirements as domestic providers.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι επιφυλάξεις σχετικά με την ΤΤΙΡ (οι οποίες αναφέρονται και στο ζήτημα της εξαίρεσης της ανώτατης εκπαίδευσης από τις διαπραγματεύσεις) έχει εκφράσει και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 6 Φεβρουαρίου 2015 με την [Draft Opinion](#) της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (Committee on Culture and Education – CULT) που περιλαμβάνει τις συστάσεις της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τις διαπραγματεύσεις για την ΤΤΙΡ.

Πηγή:

ACA Newsletter “Education Europe”, Edition 166 - February 2015

5. THE 9th EUROPEAN QUALITY ASSURANCE FORUM

Το 9ο European Quality Assurance Forum (EQAF) πραγματοποιήθηκε εφέτος στην Βαρκελώνη από 13 έως 15 Νοεμβρίου 2014 με θέμα: “Changing Education – Quality Assurance and the Shift from Teaching to Learning”. Όπως είναι γνωστό, τα European Quality Assurance Forums από το 2006 και εφεξής οργανώνονται κάθε χρόνο και συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό ειδικών περί τα θέματα της διασφάλισης ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (και όχι μόνο από την Ευρώπη). Την οργάνωση έχουν οι ευρωπαϊκοί φορείς που απαρτίζουν το λεγόμενο E4 για τη διασφάλιση ποιότητας στο πλαίσιο της Διαδικασίας της Μπολώνιας, δηλαδή η EUA (European University Association), η ESU (European Students’ Union), η EURASHE (European Association of Institutions in Higher Education – εκπροσωπεί τα ιδρύματα του μη πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης) και η ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education). Όπως φαίνεται και από τον τίτλο του, το εφετινό 9ο Forum είχε στο επίκεντρό του την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και του μετασχηματισμού του εκπαιδευτικού παραδείγματος στην ευρωπαϊκή ανώτατη εκπαίδευση με την μετάβαση από το παράδειγμα της καθηγητοκεντρικής μάθησης (teacher-centred learning) στο παράδειγμα της φοιτητοκεντρικής μάθησης (student-centred learning). Στη συνέχεια παρατίθεται απόσπασμα από την πρόσκληση για το Forum, όπου περιγράφονται οι στόχοι του.

Forum objectives

Student-centred learning, diversified student populations and new modes of delivery have in recent years set in motion profound changes in higher education. Students are increasingly expected to be autonomous learners, and teachers to use innovative teaching methodologies and develop assessment methods that reflect this change. As a consequence, teacher-student interaction is changing, and institutional student support services need to evolve in order to facilitate a quality learning experience. This year, the Forum will explore whether and how current QA approaches are keeping up with and supporting developments in learning and teaching.

Ενημέρωση σχετικά με τις εισηγήσεις και παρουσιάσεις στο Forum, τόσο στις ολομέλειες όσο και στα επιμέρους workshops, μπορεί να αναζητηθεί στον σχετικό ιστότοπο της EUA (<http://www.eua.be/eqaf-barcelona.aspx>). Στον ίδιο ιστότοπο υπάρχουν και τα βίντεο των ολομελειών. Σημειώνεται τέλος ότι κάθε χρόνο η EUA εκδίδει τόμο με τις κυριότερες εισηγήσεις – παρουσιάσεις στο Forum. Ο τόμος αυτός αναμένεται να κυκλοφορήσει μέσα στο επόμενο διάστημα και θα μπορεί κανείς να την αναζητήσει στον ιστότοπο της EUA.

Πηγή:
www.eua.be

6. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ, ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στις 22 και 23 Ιανουαρίου 2015 πραγματοποιήθηκε στο Aix-Marseille University στη Μασσαλία η 8η θεματική συνάντηση εργασίας (workshop) του Council for Doctoral Education της EUA. Τίτλος του workshop ήταν “EUA/CDE Workshop on Regional Engagement and Doctoral Education”. Στο workshop συζητήθηκε ο ρόλος τον οποίο τα πανεπιστήμια μπορούν και πρέπει να παίζουν στην ανάπτυξη των αντίστοιχων περιφερειών. Ειδικότερα, συζητήθηκε η συμβολή των διδακτορικών σπουδών (doctoral studies / doctoral education) στην εκπλήρωση της αποστολής αυτής των πανεπιστημίων. Ενημέρωση για εισηγήσεις και παρουσιάσεις στο workshop μπορούν να αναζητηθούν στον σχετικό ιστότοπο: <http://www.eua.be/events/past/2015/EUA-CDE-Workshop-Marseille/Presentations.aspx>, ενώ ενημέρωση για το Council for Doctoral Education της EUA μπορεί να αναζητηθεί στον ιστότοπο: www.eua.be/cde/home.aspx.

Πηγή:
EUA Newsletter No. 3 - 6 February 2015

7. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ, ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Στις 16 και 17 Απριλίου 2015 πραγματοποιείται στο University of Antwerp του Βελγίου η Annual Conference της EUA, η οποία εφέτος έχει ως θέμα: “European Universities in Research and Innovation - People, Policies and Partnerships”. Προφανώς, το θέμα της Conference είναι εναρμονισμένο με την αναγκαιότητα στενής και αποτελεσματικής σύνδεσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Λεπτομέρειες για τους στόχους της Conference, το προκαταρκτικό πρόγραμμα και τα οργανωτικά ζητήματα μπορούν να αναζητηθούν στον σχετικό ιστότοπο της EUA (www.eua.be/events/upcoming/EUA-Annual-Conference-2015/Home.aspx) όπου μεταξύ άλλων υπάρχει αφενός μεν μια ανάλυση – επεξήγηση των τριών διαστάσεων στις οποίες εστιάζει η Conference (“people” dimension, “partnerships” dimension, “policies” dimension), αφετέρου δε μια αναφορά σε μια ειδική session της Conference που αναφέρεται στην κοινωνική διάσταση της πανεπιστημιακής έρευνας (“University Research: for the Benefit of Society”). Το σχετικό απόσπασμα παρατίθεται στη συνέχεια:

The conference session will be organised along three main axes:

- *the role of universities in educating and training researchers (the “People” dimension);*
- *the increase in partnerships with other universities, research institutions and businesses to better respond to societal demands*

(the “Partnerships” dimension);

- how policy frameworks create the conditions for regional transformation and foster innovation and competitiveness (the “Policies” dimension).

In addition, a dedicated session on “University Research: for the Benefit of Society” will look at the role of and benefits of science for society. This will include a series of poster presentations which will enable researchers from European universities present contributions in the form of scientific discoveries that have had a concrete impact on society.

Παράλληλα, όπως αναφέρεται στον ίδιο ιστότοπο, η EUA φιλοδοξεί να αποτελέσει η Conference σημείο αναφοράς για τις σχεδιαζόμενες σήμερα στρατηγικές και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν την έρευνα και την καινοτομία για την προσεχή πενταετία και να συμβάλει με αυτό τον τρόπο στην ενδυνάμωση της επιρροής των πανεπιστημίων στη διαμόρφωση των στρατηγικών και των πολιτικών αυτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Παρατίθεται το σχετικό απόσπασμα στη συνέχεια:

Given the relevance of the subject matter and the timing of the conference at a moment when the new European Commission is beginning to develop its strategic lines for the next five years, we believe that this event will appeal to a wide and diverse audience with an interest in research and innovation. We look forward to welcoming a large number of university leaders, including vice-rectors for research, and other senior staff as well as higher education and research stakeholders, including representatives of national rectors’ conferences, research organisations, public authorities and young researchers.

The goal of the conference is to enhance the visibility of research performed by universities and strengthen their impact on policy development in the field of research and innovation at European level. Based on the conference discussions and outcomes, EUA will prepare a declaration on the role of universities in research and innovation.

Πηγή:

EUA Newsletter No. 2 - 26 January 2015

8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ολοκληρώθηκε το [report](#) από το 2nd Funding Forum της EUA που πραγματοποιήθηκε στο Μπέργκαμο της Ιταλίας τον Οκτώβριο του 2014. Ενημέρωση για εισηγήσεις και παρουσιάσεις στο Forum του Μπέργκαμο μπορεί να αναζητηθεί στον σχετικό ιστότοπο (www.eua.be/events/past/2014/EUA-Funding-Forum-Bergamo/Presentations.aspx), ενώ γενικότερες πληροφορίες για το Funding Forum της EUA, τους στόχους του και το σύνολο των δραστηριοτήτων του μπορούν να αναζητηθούν στον σχετικό ιστότοπο της EUA (<http://www.eua.be/eua-work-and-policy-area/governance-autonomy-and-funding/Funding-Forum.aspx>). Στον εν λόγω ιστότοπο αναφέρονται τα εξής για το concept του Funding Forum:

The concept of the Funding Forum of EUA

The Funding Forum is a unique, inclusive platform open to all higher education funding stakeholders – universities and students, public authorities, public and private funders and partners. The Forum aims to put forward the views of the sector to national and European decision-makers.

Designed as a biannual event, the Forum notably seeks to:

- *Analyse the impact of the economic crisis on Europe's universities*
- *Look into the future of European funding for universities and their challenges*
- *Examine the consequences of integrating 'performance' criteria in funding models*
- *Explore new ideas to bring money into higher education*
- *Help university leaders to design adequate strategies in response to funding changes*
- *Discuss both the funders' and the students' perspectives on sustainable funding*

Πηγή:
EUA Newsletter No. 3 - 6 February 2015

9. ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΔΙΕΘΝΗ ΚΟΙΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η ανάπτυξη διεθνών κοινών προγραμμάτων σπουδών (joint study programmes) αποτελεί μία από τις ευρωπαϊκές πολιτικές που διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο της Διαδικασίας της Μπολόνιας. Η πρώτη σχετική αναφορά έγινε στο Ανακοινωθέν της Πράγας το 2001. Η εμπειρία από τη λειτουργία κοινών προγραμμάτων σε έξι χώρες (Ολλανδία, Αυστρία, Πολωνία, Λιθουανία, Νορβηγία και Φινλανδία), κατά κύριο λόγο με έμφαση στα Erasmus Mundus Masters, αποτυπώθηκε σε μια πρόσφατη έκδοση – οδηγό αναφοράς με τίτλο [“Joint programmes from A to Z: A reference guide for practitioners”](#). Ο οδηγός είναι το αποτέλεσμα του [JDAZ project](#) το οποίο πραγματοποιήθηκε από 2012 ως 2015 από consortium που συγκροτήθηκε από τις εθνικές δομές Erasmus Mundus των παραπάνω χωρών και χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πηγή:
ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 166 - February 2015

10. Η ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΠΙ ΤΑΠΗΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η αυτόματη αναγνώριση των τίτλων σπουδών είναι ένα από τα ζητήματα που θα απασχολήσουν την προσεχή Σύνοδο των Υπουργών Παιδείας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης τον Μάιο του 2015 στο Ερεβάν της Αρμενίας επί τη βάση σχετικής εισήγησης του Pathfinder Group on Automatic Recognition (βλ. παραπάνω). Στην ίδια κατεύθυνση έχει δρομολογηθεί ένα νέο project με τίτλο [“Focus on Institutional Automatic Recognition \(FAIR\)”](#) το οποίο θα μελετήσει τα σχετικά δεδομένα και τις καλές πρακτικές από έξι ευρωπαϊκές χώρες (Βέλγιο, Ολλανδία, Γερμανία, Κροατία, Ιταλία και Ισπανία), θα αναζητήσει μεθόδους, κριτήρια και δείκτες που θα διευκολύνουν την αυτόματη αναγνώριση των τίτλων σπουδών.

Πηγή:
ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 165 - January 2015

11. ΤΟ U-MULTIRANK ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τον Φεβρουάριο 2015 κυκλοφόρησε από το [U-Multirank](#) ένα νέο “readymade” ranking στο οποίο συγκρίνονται οι επιδόσεις 237 ευρωπαϊκών πανεπιστημίων στον τομέα της διεθνοποίησης (internationalisation). Για την καλύτερη κατανόηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων του συγκεκριμένου ranking έχει κυκλοφορήσει και σχετικό [discussion paper](#).

Τα “readymade rankings” αποτελούν μια παράλληλη πρακτική που εφαρμόζεται από το U-Multirank με στόχο τη διευκόλυνση των χρηστών του. Παρατίθεται στη συνέχεια σχετική αναφορά.

*The formula of the ‘readymade rankings’ has been introduced for users’ convenience by providing a ‘finished’ rating operated by the U-Multirank Team without requiring the user to manually select indicators to define which university performs best. The ‘readymade’ rankings are an **answer to the criticisms of complexity and ambiguity that the U-Multirank system inherently contains** since its launch in May 2014 because of its user-driven approach that is open to infinite possibilities depending on the choices and the abilities of the user.*

Μέχρι σήμερα, έχουν κυκλοφορήσει άλλα τρία “readymade rankings” από το U-Multirank, δύο για τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης ως σύνολο (ένα για Research and Research Linkages και ένα για Economic Involvement) και ένα για εξειδικευμένο γνωστικό πεδίο (Business Studies programmes).

Πηγή:

ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 166 - February 2015

12. ΠΡΩΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΣΤΟ U-MULTIRANK

Η EUA (European University Association) κυκλοφόρησε ένα νέο report που αναφέρεται στις εμπειρίες και στις απόψεις των πανεπιστημίων-μελών της σε σχέση με το [U-Multirank](#) (“a multi-dimensional ranking of higher education institutions produced with seed funding from the European Commission”). Το [report](#) της EUA συνοψίζει τα αποτελέσματα έρευνας που πραγματοποίησε τον περασμένο χρόνο η EUA μεταξύ όλων των πανεπιστημίων-μελών της. Σημειώνεται σχετικά ότι το U-Multirank άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο 2014. Στον σχετικό ιστότοπο του U-Multirank υπάρχει αναλυτική αναφορά της [μεθοδολογίας](#) του, τη δε φιλοσοφία του και το όλο σκεπτικό της δημιουργίας του μπορεί να τα βρει κανείς στο [final report της feasibility study](#) που δημοσίευσε το 2011 το consortium που εργάστηκε για τον σκοπό αυτό.

Πηγή:

EUA Newsletter No. 4 - 20 February 2015

13. ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ GLOBAL RANKING ΚΑΝΕΙ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ

Εδώ και τέσσερα χρόνια ένα καινούργιο global ranking έχει κάνει την εμφάνισή του. Είναι αρκετά διαφορετικό από τα ευρέως γνωστά global rankings, καθώς εστιάζει το ενδιαφέρον του στην απασχολησιμότητα (employability) των πτυχιούχων. Έχει τίτλο

[Global Employability University Ranking](#) και πραγματοποιείται με τη συνεργασία μιας γαλλικής εταιρείας συμβούλων σε θέματα ανθρωπίνων πόρων (Emerging) και ενός γερμανικού ινστιτούτου δημοσκοπικών ερευνών (Trendence). Η κατάταξη των ιδρυμάτων γίνεται με κριτήριο κατά κύριο λόγο τις ικανότητες/δεξιότητες των πτυχιούχων για απασχόληση και όχι τις ακαδημαϊκές επιδόσεις των ιδρυμάτων. Ως εργαλείο δε για την εξαγωγή των συμπερασμάτων χρησιμοποιούνται οι έρευνες με ερωτηματολόγια σε ένα κοινό που αποτελείται από “εργοδότες” των πτυχιούχων. Για την κατάταξη του 2014 η σχετική έρευνα κάλυψε 4500 άτομα σε 20 διαφορετικές χώρες.

Στο σημείο αυτό είναι σκόπιμο να γίνει αναφορά σε μια ανάλογη πρωτοβουλία που αναπτύσσεται από το δίκτυο LinkedIn το οποίο πραγματοποιεί και αυτό ranking ([LinkedIn University Rankings](#)) με βάση την επαγγελματική πορεία των πτυχιούχων και αξιοποιώντας τα σχετικά στοιχεία που έχει στη βάση δεδομένων του.

Πηγή:

ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 165 - January 2015

14. ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΜΟΡΦΩΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΤΟΥΣ;

Στο [τεύχος 28](#) της περιοδικής έκδοσης του ΟΟΣΑ με τίτλο “Education Indicators in Focus” που κυκλοφόρησε τον Ιανουάριο 2015 παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία που προσπαθούν να απαντήσουν στο ερώτημα κατά πόσο οι νέοι σήμερα είναι περισσότερο μορφωμένοι από τους γονείς τους.

Παρατίθεται στη συνέχεια μια συνοπτική απεικόνιση των βασικών στατιστικών αποτελεσμάτων καθώς επίσης και το γενικό συμπέρασμα (bottom line).

- *Between 2000 and 2012, the proportion of young adults (25-34 year-olds) with a tertiary qualification has grown by more than 3% per year on average in OECD countries.*
- *On average across 24 national and sub-national entities participating in the OECD Survey of Adult Skills, 39% of adults have achieved a higher level of education than their parents.*
- *A 20-34 year-old with tertiary educated parents is 4.5 times more likely to participate in tertiary education than a young adult whose parents did not have a tertiary qualification.*

The bottom line:

Over the past decades, the proportion of tertiary educated adults increased in all OECD countries. By 2012, among countries with available data, a significant proportion of adults have a higher level of attainment than their parents. Upward educational mobility may be falling among younger generations as the population has a higher educational level. Still, young people with tertiary educated parents are more likely to participate in tertiary education than those whose parents did not have a tertiary qualification.

Πηγή:

OECD, What’s New from OECD, 2 February 2015

15. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ BRAIN DRAIN

Η ηλεκτρονική έκδοση University World News δημοσίευσε στο τεύχος 355 στις 23 Φεβρουαρίου 2015 άρθρο του Munyaradzi Makoni το οποίο αναφέρεται στο φαινόμενο του brain drain. Το άρθρο έχει τίτλο [“Curbing the brain drain from Africa and Asia”](#) και μελετάει το πώς είναι δυνατό οι προερχόμενοι από την Αφρική, την Ασία και τη Λατινική Αμερική φοιτητές που πραγματοποιούν μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια να επιστρέφουν μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους στις χώρες προέλευσής τους, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη μορφωτική, οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξή τους. Το άρθρο αναφέρεται συγκεκριμένα σε έρευνα του Norwegian Centre for International Cooperation in Education (SIU) στην οποία αναζητήθηκε η πορεία 2.000 μεταπτυχιακών αποφοίτων από 36 χώρες οι οποίοι είχαν συμμετάσχει ως υπότροφοι σε δύο μεταπτυχιακά προγράμματα στη Νορβηγία με τη χρηματοδότηση της Norwegian Agency for Development Cooperation (NORAD). Τα αποτελέσματα της έρευνας δημοσιεύτηκαν στη μελέτη [“Graduate Tracer Study”](#) και έδειξαν ότι σχεδόν το 90% των μεταπτυχιακών αποφοίτων επέστρεψαν στις χώρες τους και αποτέλεσαν στη συνέχεια σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη της κάθε χώρας. Το αποτέλεσμα αυτό θεωρήθηκε ότι οφείλεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που είχε ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές και τα οποία αναλύονται στη σχετική μελέτη.

Πηγή:
University World News Global Edition, Issue 355, 23 February 2015

16. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η ηλεκτρονική έκδοση University World News δημοσίευσε στο τεύχος 355 στις 23 Φεβρουαρίου 2015 άρθρο του Wachira Kigotho το οποίο αναφέρεται στα προβλήματα και στις προοπτικές της αφρικανικής ανώτατης εκπαίδευσης. Το άρθρο έχει τίτλο [“Higher Education Summit to call for more graduates, PhDs and research”](#) και αναφέρεται στην [African Higher Education Summit](#) που θα πραγματοποιηθεί από 10 έως 12 Μαρτίου 2015 στο Ντακάρ της Σενεγάλης. Η Σύνοδος έχει ως θέμα “Revitalising Higher Education for Africa’s Future” και αναμένεται να χαράξει τον οδικό χάρτη για την αφρικανική ανώτατη εκπαίδευση για την επόμενη δεκαετία αλλά και πέραν αυτής. Οι στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της Συνόδου, ενόψει και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η αφρικανική ανώτατη εκπαίδευση, αποτυπώνονται στο [Concept Paper](#) της Συνόδου.

Ενδεικτικά παρατίθενται στη συνέχεια μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα από το άρθρο.

...While Africa had witnessed tremendous growth in higher education, the continental gross rate of tertiary education enrolment still stood at only 10% against a world average of 27%.

...In the last three decades, enrolment in African universities had been increasing rapidly in order to absorb rising demand for higher education fuelled by the massification of primary and secondary education.

...Amid efforts to meet burgeoning demand, governments have deregulated higher education and encouraged the establishment of private universities and privately-sponsored students in public universities – so-called ‘parallel’ students.

...“But deregulation of the higher education sector has resulted in contradictory outcomes, as higher enrolment rates under conditions of limited resources have

contributed to lower quality,” the concept paper points out.
... Most universities have been unable to recruit additional academic staff to cope with increased enrolment, either because of a shortage of funds or the unavailability of qualified candidates. In addition, the African professoriate is aging rapidly.
... Staff shortages in African universities have been exacerbated by the brain drain. Besides general staff shortages, most African universities are faced with challenges of retaining lecturers with higher academic qualifications.
... According to UNESCO, as a whole Africa spends less than 0.5% of GDP on research – a low level of funding that poses a major challenge to the continent’s development agenda.
The conference aims to chart the way forward on how the continent could avoid further marginalisation for lack of knowledge creation through research and innovation.

Πηγή:
University World News Global Edition, Issue 355, 23 February 2015

17. ΚΙΝΑ: ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σε πρόσφατη συνάντησή του με πρυτάνεις πανεπιστημίων της Κίνας, ο Υπουργός Παιδείας Yuan Guiren αναφέρθηκε στην ανάγκη αυστηρότερου ελέγχου του περιεχομένου των διδακτικών εγχειριδίων ιδίως στον τομέα της διάδοσης “Δυτικών αξιών και ιδεών”. Η κίνηση αυτή είναι ενταγμένη στον όλο και πιο σφιχτό ιδεολογικό έλεγχο που επιχειρείται να ασκηθεί από την κυβέρνηση πάνω στα πανεπιστήμια της Κίνας και στους πανεπιστημιακούς. Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης του Υπουργείου Παιδείας της Κίνας για το 2015 περιέχει τέτοιες αναφορές, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη να ανακαλύψουν εκ νέου τα πανεπιστήμια τον Μαρξισμό και να πιστέψουν στο “Κινέζικο Όνειρο”. Από την άλλη μεριά, όμως, έχει ενδιαφέρον το γεγονός ότι το πρόγραμμα δράσης δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις πολιτικές διεθνοποίησης της ανώτατης εκπαίδευσης, τόσο σε ό,τι αφορά την μετάβαση Κινέζων φοιτητών στο εξωτερικό όσο και σε ό,τι αφορά την προσέλκυση ξένων φοιτητών στην Κίνα.

Πηγή:
ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 166 - February 2015

18. ΗΠΑ: ΜΙΑ ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ?

Πολλές συζητήσεις έχουν προκαλέσει στις ΗΠΑ οι αναφορές στην αμερικανική ανώτατη εκπαίδευση που έκανε ο Πρόεδρος Ομπάμα στην [ετήσια ομιλία](#) του στο Κογκρέσο στις 20 Ιανουαρίου 2015. Η ομιλία του Προέδρου Ομπάμα χαρακτηρίστηκε ως μια προσπάθεια ενίσχυσης του ομοσπονδιακού ρόλου στο σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης. Ο Πρόεδρος Ομπάμα θεωρεί ότι ορισμένες Πολιτείες είναι ιδιαίτερα ελαστικές στην εποπτεία και τον έλεγχο πάνω στα πανεπιστήμια και στα κολλέγια. Για τον σκοπό αυτό, υποστηρίζεται ότι πρέπει να συνταχθεί εκ νέου ο ομοσπονδιακός νόμος για την ανώτατη εκπαίδευση ώστε να επιβάλει στις Πολιτείες την υποχρέωση ενός πιο αυστηρού ελέγχου πάνω στα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Παράλληλα όμως η ομιλία Ομπάμα περιείχε και στοιχεία κοινωνικής πολιτικής. Το βασικό τέτοιο στοιχείο ήταν η κατάργηση των διδάκτρων για σπουδές στα διετή community colleges, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε κριτήρια που έχουν να κάνουν με

οικονομική κατάσταση ή με ικανότητες. Όπως αναφέρθηκε, το μέτρο θα έχει κόστος περί τα 60 δις δολάρια για τα επόμενα 10 χρόνια, η δε κάλυψή του θα επιμεριστεί κατά 25% στις Πολιτείες και κατά 75% στον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό και θα προκύψει από την εισαγωγή νέου φόρου που θα στοχεύει στους πλέον εύπορους Αμερικανούς και σε εύρωστα οικονομικά ιδρύματα. Τέλος, ο Πρόεδρος Ομπάμα αναφέρθηκε και στην ανάγκη διεύρυνσης της πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση, μέσα από μέτρα και πολιτικές που θα την κάνουν πιο προσιτή. Τέτοια μέτρα είναι η απλοποίηση των διαδικασιών οικονομικής ενίσχυσης των φοιτητών σε ομοσπονδιακό επίπεδο, η διευκόλυνση της αποπληρωμής των φοιτητικών δανείων μετά την αποφοίτηση αλλά και η αντιμετώπιση σε νέες βάσεις των φορολογικών απαλλαγών λόγω σπουδών.

Πηγή:
ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 165 - January 2015

19. ΗΠΑ: ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ‘ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗΣ’ (‘RATING’) ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Έπειτα από 18 μήνες διαβουλεύσεων, το ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας των ΗΠΑ έδωσε στη δημοσιότητα τον Δεκέμβριο 2014 ένα σχέδιο για τις προτεινόμενες τρεις διαβαθμίσεις (ratings) των αμερικανικών πανεπιστημίων και κολλεγίων. Σύμφωνα με το σχέδιο του Υπουργείου, τα αμερικανικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης θα διακρίνονται πλέον σε τρεις κατηγορίες με κριτήριο την επίδοσή τους (performance), ως εξής: “υψηλή”, “ενδιάμεση” και “χαμηλή” επίδοση. Το Υπουργείο έχει διευκρινίσει ότι δεν πρόκειται για ένα συμβατικό σύστημα ranking που θα είχε στο επίκεντρο της φιλοσοφίας την ανταγωνιστικότητα μεταξύ των ιδρυμάτων. Αντίθετα, το νέο σύστημα είναι αποτέλεσμα των προβληματισμών για ορισμένα ανησυχητικά στοιχεία της ανώτατης εκπαίδευσης στις ΗΠΑ, όπως είναι η περιορισμένη κοινωνική κινητικότητα και απασχολησιμότητα των πτυχιούχων, καθώς επίσης και η αυξανόμενη επιβάρυνση από τα φοιτητικά χρέη. Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι ο Πρόεδρος Ομπάμα δεν έκανε καμία αναφορά στην πολιτική αυτή κατά την ετήσια ομιλία του στο Κογκρέσο (βλ. παραπάνω).

Πηγή:
ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 165 - January 2015

20. ΗΠΑ: ΟΦΕΛΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΗΠΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η ηλεκτρονική έκδοση University World News δημοσίευσε στο τεύχος 354 στις 15 Φεβρουαρίου 2015 άρθρο των Alejandro Ortiz, Li Chang and Yuanyuan Fang με τίτλο [“International students bring money, skills and jobs”](#) το οποίο αναφέρεται στις θετικές επιπτώσεις που έχει η παρουσία ξένων φοιτητών στην οικονομία των ΗΠΑ και στη γενικότερη ευημερία των αμερικανικών πανεπιστημίων.

Πηγή:
University World News Global Edition, Issue 354, 15 February 2015

21. ΓΕΡΜΑΝΙΑ: ΠΕΡΙ ΑΔΙΑΦΑΝΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η ηλεκτρονική έκδοση University World News δημοσίευσε στο τεύχος 355 στις 23 Φεβρουαρίου 2015 άρθρο του Michael Gardner με τίτλο [“Controversy over higher education links with industry”](#), το οποίο αναφέρεται στην ολοένα αυξανόμενη αδιαφάνεια στις σχέσεις και τις ερευνητικές συνεργασίες των γερμανικών πανεπιστημίων με τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις, σύμφωνα με σχετικές διαπιστώσεις του γερμανικού οργανισμού καταπολέμησης της διαφθοράς Transparency International Germany.

Τις διαπιστώσεις του παραπάνω οργανισμού συμμερίζεται και η Ένωση των Γερμανών Καθηγητών και Ερευνητών, η οποία προειδοποιεί ότι τα συμφέροντα εταιρειών και επιχειρήσεων κερδίζουν συνεχώς έδαφος μέσα στα γερμανικά πανεπιστήμια. Παρατίθεται παρακάτω μία σχετική αναφορά του αντιπροέδρου της Ένωσης Andreas Keller.

Both the federal states and higher education institutions themselves have to limit the commercialisation of research and teaching; there is nothing wrong with private sponsorship but problems arise when co-operation only benefits the private partners; co-operation contracts have to be made publicly accessible and discussed in committees.

Διαφορετική άποψη διατυπώνει ο πρόεδρος της γερμανικής Συνόδου Πρυτάνεων Horst Hippler ο οποίος θεωρεί ότι η χρηματοδότηση των πανεπιστημίων από τρίτους δεν συνιστά απειλή για την ακαδημαϊκή ελευθερία. Παρατίθεται στη συνέχεια μία σχετική αναφορά του.

It is perfectly in order to take a critical look at institutions. But if the funding efforts of business enterprises are placed under blanket suspicion, this amounts to scandalising co-operation that makes sense and benefits companies, higher education research, students and the economy as a whole.

Πηγή:

University World News Global Edition, Issue 355, 23 February 2015

22. ΔΑΝΙΑ: ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η ηλεκτρονική έκδοση University World News δημοσίευσε στο τεύχος 354 στις 15 Φεβρουαρίου 2015 άρθρο του Jan Petter Myklebust με τίτλο [“Tenfold rise in grants and loans to EU students”](#), το οποίο αναφέρεται στην κατακόρυφη αύξηση από 441 το 2012 σε 4647 το 2014 του αριθμού των φοιτητών που προέρχονται από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση στη Δανία μέσω του “Danish Students’ Grants and Loans Scheme”. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του 2013, σύμφωνα με την οποία οι αρχές της Δανίας οφείλουν να καταβάλλουν οικονομική ενίσχυση σε ευρωπαίους φοιτητές που αποκτούν εισόδημα στη Δανία είτε ως εργαζόμενοι είτε ως αυτοαπασχολούμενοι, υπό

την αυστηρή προϋπόθεση να μην εργάζονται περισσότερες από 12 ώρες την εβδομάδα.

Πηγή:
University World News Global Edition, Issue 354, 15 February 2015

23. ΔΑΝΙΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΟΦΕΛΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η ηλεκτρονική έκδοση University World News δημοσίευσε στο τεύχος 355 στις 23 Φεβρουαρίου 2015 άρθρο του Jan Petter Myklebust με τίτλο [“International students – A good investment”](#), το οποίο αναφέρεται στα συμπεράσματα της μελέτης ενός think tank στη Δανία για τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της ύπαρξης ξένων φοιτητών στην οικονομία της Δανίας. Το [report](#) της μελέτης (το οποίο υπάρχει μόνο στη δανική γλώσσα) αναφέρει ότι παρά τους αρχικούς φόβους ότι η προσέλκυση και αθρόα προσέλευση ξένων φοιτητών θα αύξανε το κόστος της ανώτατης εκπαίδευσης στη Δανία, εντούτοις το γεγονός ότι η πλειοψηφία των ξένων φοιτητών μετά την αποφοίτησή τους παραμένουν για πολλά χρόνια στη Δανία απασχολούμενοι στις επιχειρήσεις και τις βιομηχανίες της χώρας έχει ως αποτέλεσμα το συνολικό μακροπρόθεσμο όφελος για την οικονομία της χώρας να είναι μεγαλύτερο από το κόστος της εκπαίδευσής τους.

Στην παραπάνω λογική, η κυβέρνηση της Δανίας προωθεί νέα σχέδια που στοχεύουν αφενός μεν στην προσέλκυση επιστημονικού δυναμικού υψηλών προδιαγραφών από το εξωτερικό, αφετέρου δε στη συγκράτηση στη Δανία ξένων φοιτητών από χώρες εκτός Ευρώπης μετά την αποφοίτησή τους. Και οι δύο περιπτώσεις στηρίζονται σε μια πολιτική δελεαστικών κινήτρων. Παρατίθεται στη συνέχεια ενδεικτική αναφορά στα σχετικά κίνητρα.

- a) A fast-track arrangement for companies that wanted to employ foreign experts.
- b) Simplification of the current green card option for immigration, which has been further adapted to cater for highly educated people.
- c) Lowering of the taxes on salaries with foreign experts not required to pay more than 32% of their salaries in taxes.
- d) Offering to highly qualified foreigners a ‘personal number’ at an earlier date. The number makes it easier for newcomers to settle in Denmark, open a bank account and obtain equal access to the Danish health system and other welfare services.

Πηγή:
University World News Global Edition, Issue 355, 23 February 2015

24. ΕΛΒΕΤΙΑ: ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Από 1.1.2015 άρχισε να εφαρμόζεται στην Ελβετία ο νέος νόμος για την ανώτατη εκπαίδευση, ο οποίος τοποθετεί [σε νέες βάσεις](#) το σύστημα οργάνωσης και διαμόρφωσης της πολιτικής ανώτατης εκπαίδευσης σε ομοσπονδιακό, περιφερειακό και ιδρυματικό επίπεδο. Η ανώτατη αρχή, το ανώτατο όργανο διαμόρφωσης πολιτικής ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελβετία είναι πλέον η Swiss Conference of Higher Education Institutions η οποία λειτουργεί τόσο ως ολομέλεια όσο και ως συμβούλιο

(στο οποίο όμως συμμετέχουν μόνο οι υπεύθυνοι ανώτατης εκπαίδευσης των επιμέρους καντονίων). Παράλληλα, στο επίπεδο των ιδρυμάτων επήλθε ομοίως μια τομή με τη συγχώνευση των συνόδων πρυτάνεων των τριών διαφορετικών τύπων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης που υπάρχουν στην Ελβετία, δηλαδή των (academic) universities, των universities of applied sciences και των universities of teacher education. Η νέα σύνοδος πρυτάνεων που φέρει τον τίτλο “swissuniversities”, έχει μείζονες ευθύνες τόσο στο επίπεδο του συντονισμού των επιμέρους ιδρυμάτων όσο και στο επίπεδο της εκπροσώπησης της ελβετικής ανώτατης εκπαίδευσης στο διεθνές περιβάλλον. Ιδιαίτερη σημασία όμως δίνει ο καινούργιος νόμος στη στενή συνεργασία της swissuniversities με την Swiss Conference of Higher Education Institutions. Μέσα από αυτή τη συνεργασία, τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης καθίστανται κρίσιμος εταίρος στη διαμόρφωση της πολιτικής ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελβετία.

Πηγή:

ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 165 - January 2015

25. ΠΟΛΩΝΙΑ: ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η διεθνοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης μέσω της αύξησης του αριθμού των ξένων φοιτητών αποτελεί εδώ και αρκετά χρόνια ένα καίριο στρατηγικό στόχο για τα πολωνικά πανεπιστήμια. Το 2005 οι ξένοι φοιτητές στην Πολωνία δεν υπερέβαιναν τους 8.000, ενώ ήδη το 2015 έχουν φτάσει τους 40.000. Ο στρατηγικός όμως στόχος των πολωνικών πανεπιστημίων είναι να αυξηθεί ο αριθμός αυτός στους 100.000 ξένους φοιτητές μέχρι το 2020. Οι αναγκαίες πολιτικές (και πρακτικές) για την επίτευξη του στόχου αποτέλεσαν αντικείμενο της ετήσιας Conference με θέμα “Foreign Students in Poland” που διοργανώθηκε και εφέτος (22-23 Ιανουαρίου 2015) από την πολωνική Σύνοδο Πρυτάνεων (CRASP) και το ίδρυμα Perspektywy Education Foundation το οποίο μάλιστα εκδίδει κάθε χρόνο σχετικό [report](#) για τους ξένους φοιτητές στην Πολωνία.

Πηγή:

ACA Newsletter ‘Education Europe’, Edition 165 - January 2015

26. ΙΣΠΑΝΙΑ: ΣΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επί 15 χρόνια μετά την υπογραφή της Διακήρυξης της Μπολόνιας (1999), η Ισπανία (όπως άλλωστε και η Ελλάδα) παρέμεινε μεταξύ των χωρών που δεν προχώρησαν στην αλλαγή της διάρθρωσης των σπουδών τους με 3 έτη Bachelor και 2 έτη Master. Η Ισπανία προχώρησε στη θεσμοθέτηση των δύο κύκλων σπουδών της Διαδικασίας της Μπολόνιας με διάρκεια 4 ετών για το Bachelor και 1 έτους για το Master. Τον Ιούνιο 2014 ο Υπουργός Παιδείας της Ισπανίας ανακοίνωσε το σχέδιό του για μετάβαση από την ισχύουσα σήμερα διάρθρωση σπουδών “4+1” στη νέα διάρθρωση “3+2” προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση της ισπανικής ανώτατης εκπαίδευσης με τα συστήματα όλων των χωρών που έχουν θεσμοθετήσει τη διάρθρωση “3+2”. Η πρόθεση του Ισπανού Υπουργού ήταν να θεσμοθετηθεί με συνοπτικές διαδικασίες η νέα διάρθρωση και να αρχίζει να υλοποιείται από τον Σεπτέμβριο 2015 γεγονός που συνάντησε τις αντιρρήσεις της Συνόδου των Πρυτάνεων (CRUE) η οποία και απέρριψε το σχέδιο. Επιφυλάξεις επί του σχεδίου διατύπωσε και το Συμβούλιο του Κράτους (Consejo de Estado), το οποίο ζήτησε την αναβολή της υλοποίησης της μεταρρύθμισης

προκειμένου να υπάρξει περαιτέρω διάλογος με τα πανεπιστήμια αλλά και προκειμένου να έχουν αυτά επαρκή χρόνο ώστε να αναπτύξουν νέες δομές και διαδικασίες. Συμπληρωματικά στα παραπάνω πρέπει να προστεθεί και το κύριο [σκεπτικό](#) του Ισπανού Υπουργού για τη μεταρρύθμιση που πρότεινε, σύμφωνα με το οποίο η νέα διάρθρωση των σπουδών θα ανάγκαζε τα πανεπιστήμια να εκσυγχρονίσουν τα προγράμματα σπουδών τους τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Πηγή:

ACA Newsletter 'Education Europe', Edition 165 - January 2015

27. ΕΛΛΑΔΑ: ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΑΔΙΠ) ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝQA (EUROPEAN ASSOCIATION FOR QUALITY ASSURANCE IN HIGHER EDUCATION)

Στις 13 και 14 Ιανουαρίου 2015 πραγματοποιήθηκε η επιτόπια επίσκεψη (site visit) του panel εμπειρογνομόνων - εξωτερικών αξιολογητών της ΕΝQA στο πλαίσιο της διαδικασίας εξωτερικής αξιολόγησης της ΑΔΙΠ, προκειμένου να πιστοποιηθεί αυτή ως πλήρες μέλος (full member) της ΕΝQA. Να σημειωθεί ότι η ΑΔΙΠ είναι συνδεδεμένο μέλος (affiliate member) της ΕΝQA από το 2007. Η σχετική απόφαση πιστοποίησης αναμένεται να ληφθεί από το Συμβούλιο της ΕΝQA μέσα στους επόμενους μήνες μετά την ολοκλήρωση της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης από το panel.

Στοιχεία επικοινωνίας

Διαπανεπιστημιακό Δίκτυο « Πολιτική Ανώτατης Εκπαίδευσης»
Higher Education Policy Network (HEPNet)

<http://hepnet.upatras.gr>

gstam@otenet.gr, stamelos@upatras.gr, kladis@uop.gr